

▲ Mariët Meester (rechts) en de 'mollige modelbaby' Arie Egberts uit Norg. Foto: Peter Wassing

Veenhuizen in zwart-wit

REPORTAGE KOLONIEKAK

● Boek over leven in een gesloten gevangenisdorp in de twintigste eeuw

Door René Otterloo

Veenhuizen Hoofdstuk 3 van het boek *Koloniekak*, dat gistermiddag werd gepresenteerd in Veenhuizen, begint als volgt: Het geluk is bijna voelbaar op de zwart-wit foto uit 1933. Het is voorjaar, een jong paar zit op het gras (...) De mollige modelbaby die het middelpunt van de foto vormt, kijkt verbaasd naar voren. Veilig ligt hij in de holte van zijn moeders arm, met haar vrije hand houdt ze zijn voetjes vast."

Het treffend omschreven beeld vormt de omslag van *Koloniekak*, waarin schrijfster Mariët Meester het twintigste-eeuwse leven in het

dorp beschrijft. Het bijzondere: die mollige modelbaby uit 1933 was én is de nu 79-jarige Arie Egberts uit Norg. Egberts was gisteren aanwezig bij de boekpresentatie.

Het verhaal in het boek loopt niet goed af. Arie's vader, hoofdzaalopziener van het Veenhuizer cellencomplex, zat tijdens de Tweede Wereldoorlog zwaar in het verzet. De bezetter kreeg hem in handen en via het Huis van Bewaring in Assen kwam hij uiteindelijk door ophanging om het leven in concentratiekamp Neuengamme. Dat was op 26 februari 1945, enkele maanden voor de bevrijding.

Meester interviewde tientallen bewoners en oud-bewoners van Veenhuizen. Over het leven in een gesloten dorp met zijn strikte hiërarchie, de verboden liefdes tussen

gedetineerden en de vrouwen in het dorp en de moeite die sommige jeugdigen, zoals Nanno Nanninga, hadden met het saaie leven.

Koloniekak. Zo werden de inwoners van Veenhuizen vroeger, in de naoorlogse jaren, genoemd door de bevolking rondom het dorp. Want de jeugd uit Norg ging op klompen naar school en de kinderen uit Veenhuizen op schoenen. In Veenhuizen werd amper Drents gesproken, want het personeel van de gevangnissen kwam meestal van elders uit het land. Pas in 1983 werd het dorp vrij toegankelijk voor iedereen.

Koloniekak is uitgegeven door Het Drentse Boek. Het boek telt 140 pagina's en is vanaf vandaag voor 12,50 euro te koop in de reguliere boekhandel.